

دیدگاه

۱۰	موضوع: ضرورت تقویت و حمایت از واحدهای تولیدی صادرات گرا به جای حمایت های مقطعی و
۱۳۹۰/۰۸/۲۹	مستقیم از صادر کننده و لزوم تغییر حمایت های مستقیم به سیاست های حمایتی غیر مستقیم از طریق بستر سازی و بهبود فرآیندهای تولید صادراتی و اصلاح همزمان سیاست های ارزی و تعرفه ای
تهیه و تنظیم: محمد رضا صادقی فروشانی	
توضیح اجمالی: مثلاً شناخته شده تثبیت نرخ ارز، تورم داخلی و رکود کلی اقتصاد جهانی و بعضاً کاهش قیمت کالاهای صادراتی مدتی است که موجب کاهش قدرت رقابت پذیری صادرکنندگان ایرانی و بروز مشکلاتی برای آنها گردیده است اما این نقیصه تا حدودی با اعمال سیاست های حمایتی مستقیم و تشویق های صادراتی جبران شده است اما زمزمه های ناشی از قطع یا تداوم جواز صادراتی و همچنین ضرورت تعدیل نرخ ارز معادل ما به التفاوت تورم، موجب بروز این دغدغه در میان پژوهشگران شده است که در صورت تداوم سیاست پرداخت های مستقیم صادراتی و همزمان اجرای سیاست تعدیل نرخ ارز و افزایش احتمال قدرت چانه زنی بیشتر صادر نندگان در بازارهای صادراتی، امکان ارائه تخفیف قیمتی بیشتر توسط صادرکنندگان فراهم خواهد شد و بدین ترتیب امکان کاهش بهره وری تجاری و ارزی از طریق ارزان فروشی کالاهای ناشی از تسهیلات مضاعف (برخورداري همزمان از تشویقها و جواز صادراتی مستقیم و برخورداري از نرخ ارز بالاتر) ایجاد خواهد شد که نتیجه و خروجی آن دریافتی ریالی بیشتر صادر کننده اما ورود سرجمع ارز کمتر به کشور خواهد بود.	
نکات کلیدی: برای رهایی از دور و تسلسل (حمایت مضاعف از صادر کننده- ایجاد قدرت چانه زنی افزون بر نیاز - دریافتی ریالی مناسب ضمن کاهش سرجمع ارز با منشاء صادرات و بالاخره مساعد شدن زمینه افزایش تورم داخلی) پیشنهاد می شود: در صورت ورود دولت برای حمایت از صادرکنندگان و اعمال سیاست تعدیل قیمت ارز، بایستی سیاست پرداخت یارانه ها و تشویق های صادراتی مستقیم به صادرکننده جای خود را به سیاست های حمایتی غیر مستقیم از قبیل بستر سازی، نهاد سازی و بهبود فرآیندهای صادراتی بدهد زیرا نظر به اینکه در فرآیند توسعه، بایستی به تدریج «سیاست های حمایتی» مستقیم و کوتاه مدت و بعضاً غیر هدفمند جای خود را به سیاست های معطوف به توانمند سازی بلند مدت و حمایت از واحدهای تولیدی صادرات گرا دهند، از این رو، ایجاد تغییر نگرش تدریجی در رویکردهای ناظر بر توسعه صادرات (خصوصاً در قانون برنامه پنج ساله و بودجه های سنواتی) از حمایت های مستقیم مالی صادرکنندگان و حتی تولیدکنندگان به سمت حمایت های غیرمستقیم در جهت تقویت نهادهای بازار سرمایه خصوصی مرتبط با صادرات غیرنفتی ضرورت می یابد، زیرا دائمی شدن اعطای جواز و یارانه های حمایتی به صادرکنندگان موجب پنهان شدن مزیت های رقابتی واقعی کشور خواهد گردید. لذا پیشنهاد می شود این حمایت های موقتی و پراکنده در قالب هدفمندتری برای حمایت از تضمین آتیه و فرآیند تولید صادراتی بکار گرفته شود. بنابراین ضرورت دارد سیاست های ارزی و نرخ ارز به گونه ای که مشوق توسعه صادرات غیرنفتی و افزایش رقابت پذیری ملی و حمایت از تولید و اشتغال داخلی باشد، تنظیم و تدوین گردد. بدیهی است اقدام به تعدیل نرخ ارز بدون ایجاد سازگاری آن با سایر سیاست های کلان از جمله سیاست های تجاری، پولی، مالی و ... منجر به شکست خواهد بود لذا افزایش نرخ ارز، همزمان با کاهش متناسب در تعرفه ها ضمن حفظ تعادل داخلی و خارجی اقتصاد امکان حمایت بیش تر از تولیدات داخلی را با کاهش انگیزه برای واردات قاچاق فراهم می آورد و نرخ ارز حقیقی صادراتی و در نتیجه انگیزه های صادراتی را افزایش و با تشویق ورود کالا از مجاری رسمی، درآمدهای گمرکی دولت و کارایی سیاست های تجاری را بهبود و بالاخره با افزایش نرخ ارز، انگیزه خروج سرمایه از کشور و همچنین انگیزه برای دامپینگ کم می شود.	
تأیید رئیس مؤسسه:	تأیید رئیس گروه مشاوران: